

Suomen globaalinen vastuu

2007

Mitä globalisaatiolla tarkoitetaan Rkp:n mielestä?

Globalisaatio tarkoittaa sitä, että kansainvälisellä yhteisöllä on joukko yhteisiä haasteita. Siksi meidän on kyettävä työskentelemään yli rajojen yhä enemmän. Ruotsalaisen kansanpuolueen työ lähtee ajatuksesta: rajoja ylittävät ongelmat selvitetään rajoja ylittävillä ratkaisuilla. Globaalit haasteet koskettavat monia alueita kuten ympäristö- ja turvallisuuskysymyksiä, vapaakauppaa ja demokratiaa, eivätkä ne ole yhden ainoan maan ratkaistavissa. On yhä vaikeampaa käsitellä yhtä yksittäistä kysymystä irrotettuna muusta yhteydestä. Siksi uuden globaalia kehitystä koskevan politiikan on pyrittävä saamaan kaikki politiikan alueet ottamaan osaa työhön oikeudenmukaisemman ja kestävämmän globaalien kehityksen aikaansaamiseksi.

Oikein hoidettu globalisaatio on avain koko maailman hyvinvointiin ja oikeudenmukaisuuteen. Siksi Rkp uskoo ihmisten, tavaroiden, palvelujen ja pääomaan vapaaseen liikkuvuuteen. Avoimessa maailmassa voivat sellaiset itsestään selvät olemassaolomme yhteiset perustat ja arvot kuten demokratia, markkinatalous, ihmisoikeudet ja oikeusvaltion periaatteet kasvaa ja vapauttaa ihmiset köyhyydestä ja sorrosta. Globalisaation myötävaikutuksella monien maailman köyhien maiden väestönsien elinehdot ovat kohentuneet.

Positiivisesta kehityksestä huolimatta miljoonat ihmiset elävät kuitenkin yhä köyhyydessä, kurjuudessa ja sorron alla. Nopea talouskasvu ei välttämättä saa aikaan vakaita ja turvallisia yhteiskuntia. Siksi tarvitaan aktiivista, maailmanlaajuista politiikkaa, joka takaa meille oikeudenmukaisemman ja kestävämmän yhteiskunnan kehityksen. Tästä vastuun kantaa aina ensikädessä paikallinen toiminta, mutta vastuu on myös globaalisti yhteinen. Suomen globaalien politiikan on turvattava se, että Suomen panos YK:n vuosituhattavoitteiden saavuttamiseksi toteutetaan.

Suomen hallitus on viime vuosien aikana ryhtynyt kattavaan työhön vastatakseen globaaleihin haasteisiin. Tällä työllä on aikaansaatu joukko raportteja, jotka selvittävät kuinka Suomen pienenä maana tulee kohdata erityisesti talouden globaalit haasteet. Paljon työtä on jo tehty uudenlaisen asioiden valmistelu- ja päätöskulttuurin edistämiseksi, joka nivouttaa kaikki politiikan alat yhteen, eikä erittele kansallisia ja kansainvälisiä näkökulmia toisistaan. Tästä huolimatta poliittisessa päätöksenteossa ja globaalien kysymysten hallinnollisessa käsitelyssä on vielä paljon kehitettävää.

Globaalissa yhteisössä kansainvälinen hyvinvointiyhteiskunta tarvitsee kansalaisia, joiden maailmankatsomus on monipuolinen, ja jotka pystyvät ymmärtämään monisäikeisiä yhteyksiä. Globaali kasvatusta on tärkeä väylä tämän saavuttamiseksi.

On lisäksi tärkeää, että kansainvälisiä, liberaaleja alliansseja rakennetaan hoitamaan yhteisiä, maailmanlaajuisia haasteita. Rkp:n mielestä tämä tapahtuu parhaiten järjestöjen Liberal International ja European Liberal Democrats kautta.

Rkp:n työskentelee sen puolesta, että

- Suomen hallitus tulevallla hallituskaudella 2007 – 2011 jatkaa niiden ehdotusten toimeenpanemista ja kehittämistä, jotka on esitelty nykyisen hallituksen globalisaatioraporteissa.
- maassamme pyritään johdonmukaiseen, globaaliin politiikkaan, joka ottaa paremmin huomioon köyhien maiden tarpeet, ja että tarvittava poliittinen ja hallinnollinen välineistö tämän saavuttamiseksi kehitetään.
- ministerityöryhmä perustetaan globaalien asioiden hoitamiseksi.
- kouluille kohdennetaan tarpeeksi voimavaroja, jotta tietoa ja ymmärrystä globaaleja haasteita kohtaan voidaan lisätä.

Turvallisuus ja globalisaatio kulkevat käsi kädessä

Maailma ja sen ihmiset eivät koskaan ole olleet tällä tavoin toisiinsa kytköksissä, näin toisistaan riippuvaisia kuin tänä päivänä. Talouskriisit leviävät hurjaa vauhtia. Ympäristökatastrofit, sodat ja nälänhätä

eivät ole enää maantieteellisesti keskittyneitä ilmiöitä, vaan ne leviävät hetkessä maailmanlaajuisiksi turvallisuusriskeiksi. Suomen lähiympäristössä on suuria terveydellisiä eroja ja ympäristön saastuneisuutta, ilmiöitä, jotka eivät tunne rajoja. Maailman kehittymättömimmät maat kärsivät köyhyydestä ja sorrosta, mikä saa aikaan pakolaisvirtoja. Näitä globaaleja uhkakuvia eivät Suomi ja EU ratkaise eristäytymispolitiikalla ja tarkalla rajanvalvonnalla. Uhkakuvat on hoidettava pois päiväjärjestyksestä maailmanlaajuisella työllä.

USA:han kohdistuneet terrorihyökkäykset ovat syöpyneet mielikuviumme. Itsemurhapommittajat Lontoon metrossa ja pommit Madridin paikallisjunissa toivat uhkakuvat huomattavasti lähemmäs meitä ja esittelivät aivan uuden ulottuvuuden: sisäisen terrorismin. Itsemurhapommittajat olivat nuoria, syntyneet ja kasvaneet Isossa-Britanniassa, näyttivät elävän aivan tavallista keskiluokkaista elämää ja sopeutuneen hyvin yhteiskuntaan. Heillä oli työ, vapaa-ajan harrastukset ja he tapailivat ystäviään. On toimittava tällaisen toisen sukupolven terrorismia vastaan, jossa maahanmuuttajien lapset radikaalistuvat ja alkavat toimia.

Taistelussa terrorismia vastaan tarvitaan niin lyhyt- kuin kauaskantoisia toimenpiteitä. Lyhyen aikavälin toimilla on Suomen kansalaisten elämä tehtävä niin turvalliseksi kuin mahdollista. Tähän tarvitaan kiinteää yhteistyötä ja tietojen vaihtoa poliisin ja syyttäväviranomaisten välillä EU:ssa ja maailmanlaajuisesti. Terroristit, heidän

puhelinkeskustelunsa sekä rahavirtansa on jäljitettävä. Mutta terrorismia ei voida pommittaa tai jäljittää pois maailmankartalta.

Terrorismiin päästään käsiksi vain pitkän aikavälin toimenpiteillä. Tällöin kyseeseen tulevat mielipidekasvatus, tiedon saanti ja tiedottaminen – niin lännessä kuin muslimiyhdyskunnassa. Maahanmuuttajien sopeuttamista tulee parantaa. Meidän on tuettava maltillisten muslimien toimintaa heidän pyrkimyksissään toteuttaa demokratiaa, ihmisoikeuksia sekä itsestään selvänä pidettävää tavoitetta, miesten ja naisten välistä tasa-arvoa. Meidän on käännettävä muslimifundamentalismia vastaan, sillä sen pitkän tähtäimen tavoite on taistella globalisaatiota ja sen seurauksia vastaan muslimimaailmassa.

Poliittinen tyhjiö, joka syntyy maissa, joissa köyhyys ja korruptio riehuvat ja valtiorakenteet hajoavat, on hedelmällinen maaperä fanaattisuudelle ja terrorismille. Taistelussa tällaisen poliittisen tyhjiön syn-tymistä vastaan on yksittäisillä mail-la ja organisaatioilla kuten Yhdistyneillä Kansakunnilla suuri vastuu. Jotta YK olisi vakauttava ja uskottava tekijä eri kriisipe-säkkeissä, on turvallisuusneuvostolla oltava tarpeeksi voimia puuttuakseen asioihin sotilaallisesti ja tukahduttaa aseelliset kon-fliktit heti alkuunsa.

Suomen on kehitettävä toiminta- ja suorituskykyään, jotta se pystyy osallistumaan paremmin kansainväliseen kriisinhallintatyöhön. Tämän vuoksi kriisinhallintatyön

koulutusta Suomen puolustusvoimissa, pelastustoimessa, ammatti- ja siviilipuolella on kehitettävä ja yhtenäistettävä vastamaan tämän päivän kansainvälisten kriisien vaatimuksia. On tärkeää, että kärsiviä autetaan humanitäärisin perustein. Mahdollisten luonnonkatastrofien sattuessa on apu kanavoitava sen kansainvälisen toimijan kautta, joka nopeimmin pystyy toimimaan paikan päällä.

Rkp toimii sen puolesta, että

- maailman hyvinvontikuiluja tasoitetaan ja yhteiskunnallista vastakkainasettelua vähennetään.
- Suomi kehittää toiminta- ja suorituskykyään pystyäkseen paremmin osallistumaan kansainväliseen kriisinhallintatyöhön.
- saamme aikaan monikulttuurisen yhteiskunnan, jossa etnisiltä ja uskonnollisilta taustoiltaan erilaiset miehet ja naiset elävät tasa-arvoisina käyden aitoa vuoropuhelua keskenään.
- maahanmuuttajia sopeutetaan paremmin Suomen ja Euroopan oloihin.

Enemmän demokratiaa ja ihmisoikeuksia – vähemmän korruptiota

Rkp:n mielestä ihminen on ainutlaatuinen ja jokaisella on oikeus vaikuttaa omaan olemassaolonsa. Tähän tarvitaan demokraattinen yhteiskunta. Rkp haluaakin tämän vuoksi työskennellä aktiivisesti ihmisoikeuksien edistämiseksi ja demokratian lisäämiseksi maailmassa. Terrorismin vastainen työ ei saa vähentää ihmisoikeuksien arvostusta.

EU:n laajeneminen on hyvä esimerkki siitä, kuinka kansainvälistä demokratiaa levitetään. Valtioiden välinen tiivis yhteistyö EU:ssa on tuonut suuria etuja Unioniin liittyneille maille. Näitä etuja on käytetty sittemmin houkutusena, jotta ympäröivät maat aloittaisivat tarvittavan demokratian käynnistysprosessin. Tätä mallia voidaan soveltaa myös muissa yhteyksissä. Suomen ja EU:n tulisi syventää yhteistyötään ja lisätä tukeaan kolmannen maailman demokraattisille valtioille.

Suomen on tärkeää tukea ei-demokraattisten maiden yhteiskuntakehitystä sekä valtioita, joissa demokratia on rakenteilla. Taloudellisen ja muun avunannon ei-demokraattisiin maihin ei tulisi kuitenkaan tapahtua yhteistyössä vastaanottajamaan valtiomahdin kanssa, vaan apu tulisi kanavoida järjestötoiminnan ja kolmannen sektorin tukemiseksi. Myös opposition on saatava tukea ja mahdollisuuksia vaikuttaa.

Riuskoihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä niitä maita vastaan, joissa loukataan ihmisoikeuksia. Suomen tulee toimia kaikilla tasoilla tänä päivänä käytävän ihmiskaupan kitkemiseksi.

Korruptio nakertaa monissa maissa kehitystä, joissa voitaisiin saada aikaan toimiva oikeusvaltio ja läpinäkyvä hallinto. Tuemmalla demokratian, vapaan sanan ja aktiivisen kansalaisyhteiskunnan kehitystä sekä nostamalla korruptiokissa pöydälle yhteistyömaidemme avustuksella voimme edistää myönteistä maailmanlaajuista kehitystä.

Kehitysmaiden naiset ja lapset joutuvat usein kärsimään eniten. Lasten oikeuksia, erityisesti oikeutta koulunkäyntiin kaikilla tasoilla tulisi tukea. Meidän on myös edistettävä naisten yhtäläistä oikeutta osallistua yhteiskunnan uudelleenrakentamiseen rauhan palauduttua sota-alueille. Rauha ei saisi olla uhka naisten vapaudelle, mikä usein käy ilmi useista raporteista, esimerkiksi Elisabet Rehnin raportista, joka käsittelee naisten oloja sodan ja rauhan aikana.

Rkp tukee Suomen eduskuntapuolueiden demokratiayhteistyöjärjestön, DEMO ry:n toimintaa. Yhdis-tyksen tarkoitus on edistää monipuoluejärjestelmän kehittämistä ja se toimii demokratian edistämiseksi tukemalla suomalaisten puolueiden ja kehitysmaiden poliittisten liikkeiden välisiä yhteistyöhankkeita. Yhteisillä vuoropuhelu- ja kehitysohjelmilla voidaan Suomen asiantuntijuus ja hyvästä hallintotavasta saadut kokemukset siirtää osaksi yhteistyö-

maan kulttuuria. Yhteistyöllä voidaan myös laajentaa Suomen poliittisten puolueiden kosketuspintaa ja lisätä niiden ymmärrystä kehitysmaiden demokraattisesta tilasta.

Rkp toimii sen puolesta, että

- valtion tuki suunnataan maihin, jotka kunnioittavat ihmisoikeuksia
- voimavaroja ja työkaluja jaetaan riittävästi ihmiskaupan torjumiseksi.
- Suomi nostaa esiin naisten ja lasten oikeudet sekä toimenpidesuunnitelman YK:n päätöslauselman nro 1325 toteuttamiseksi.
- puolue ottaa aktiivisesti osaa kaikilla tasoilla eduskuntapuolueiden oman demokratiaa edistävän yhdistyksen DEMO ry:n kehittämistyöhön.

Kansainvälinen kauppa ja Suomi

Globalisaation ja kansainvälisen kaupan avulla miljoonien ihmisten elin ehdot ympäri maailman ovat parantuneet. Rkp:n mielestä ihmisten, tavaroiden, palvelujen ja pääomaan vapaan liikkuvuuden lisäksi myös maailmankauppa tulee saada asteittain vapaan liikkuvuuden piiriin. Monille maille on jopa tärkeämpää saada aikaan oikeudenmukainen kauppapolitiikka kuin saada lisää avustusta. On tärkeää, että kauppa- ja kehitysapolitiikka kulkevat käsi kädessä.

Globalisoituneessa maailmassa Suomen täytyy kilpailla työstä ja yrityksistä. Useat perinteisistä Suomen elinkeinoaloista ovat kriisissä tänä päivänä. Kilpailu Kiinan ja Intian suunnalta lisääntyy. Voi-dakseen kilpailla globalisoituneilla markkinoilla Suomen on oltava tehokkaampi tuottaja. Meidän on priorisoitava oikein tässä taloudellisessa varustekilvassa. Meidän on mukauduttava kehitykseen ja tajuttava, ettei taloutemme voi yhtä suuressa määrin nojata tulevaisuudessa työvaltaisiin teollisuuden aloihin. On väistämätön tosiasia, että monien tavaroiden tuotanto siirretään edullisemmän työvoiman maihin.

Kehitysapu ja yritysajatus muodostavat konkavisuuden. Me annamme kehitysmaiden talouksille mahdollisuuden kasvaa siellä missä edellytyksiä on, kuten työvaltaisilla aloilla, ja samanaikaisesti me kehitämme omaa talouttamme ja panostamme aloihin, jotka vaativat osaamista, teknologiaa ja innovaatioita. Rkp:n mielestä myös palvelualaa on kehitettävä. Palvelualalla on suuri työllistävä vaikutusmahdollisuus Suomessa ja palveluistamme voi tulla jopa vientituote.

Kun tehtaita suljetaan Suomessa, tulisi yhteiskunnan ryhtyä toimeen nopeasti ja tarjota apuaan vaikeassa sopeutustilanteessa. Sosiaalinen turvaverkko on ollut ja tulee olemaan Suomen hyvinvointiyhteiskunnan tunnuspiirre. Valtion budjetista tulisi siksi suunnata tarpeellinen määrä kriisivaroja yhteisöille, jotka käyvät läpi rakennemuutosta, ja näin antaa niille mahdollisuuden

nousta uudelleen jaloilleen. Markkinat tarvitsevat puskurin, johon ottaa vastaan globalisoituneen maailman tönäisyt.

Vuoden 2006 syksyllä romahtivat yritykset neuvotella vapaammasta maailmankaupasta. Tällöin Maa-ilmankauppajärjestö WTO kävi ns. Doha-kehityskierroksen. Ratkaisuvimpina syinä olivat ne, että USA ei voinut pienentää kansallista maataloustukeaan, ja että EU ja Japani halusivat edelleen pitää voimassa korkeat maataloustullinsa. Brasilia, Intia ja Kiina puolestaan eivät olleet halukkaita pienen-tämään teollisuustuotteiden tulleejaan.

Rkp suhtautuu vieroksuen lisääntyneeseen protektionismiin. Mielestämme kaikki hyötyvät kansainvälisen kaupan kaikille samoista, globaaleista säännöistä ja ne ovat hyvin tärkeitä globaalille kasvulle ja kehitykselle. Tästä hyötyvät eniten kaikista kehittymättömimmät kehitysmaat. Siksi on tärkeää, että Suomi osana EU:ta tekee kaikkensa pelastaakseen Doha-kehityskierroksen ja siten myös monenkeskisen kaupan järjestelmän.

Rkp toimii sen puolesta, että:

- tuotteet, jotka on valmistettu kaikista köyhimmistä kehitysmaissa, pääsevät helpommin Euroopan ja muille markkinoille alennettujen tullien ja paremman kaupan vetoisuuden avulla.
- EU ja USA yhdessä muiden suurien teollisuusmaiden kanssa pelastavat monenkeskisen kaupan järjestelmän.
- maataloustuotteiden polkumyynti lopetetaan.

Kehityspolitiikka, kehitysyhteistyö ja Suomen globaalinen vastuu

Globaalaa kehitystä koskeva politiikka tarkoittaa muutakin kuin kehitysyhteistyötä ja tehtävä kuuluu koko hallitukselle. Kehitys ei riipu vain jostakin yksittäisestä tekijästä, kuten juuri kehitysyhteistyöstä tai kaupasta. Kehitystä tapahtuu, kun joukko tekijöitä tekee yhteistyötä positiivisella tavalla. Oikeusnäkökulman, joka lähtee ajatuksesta, että ihmiset ovat toimijoita eivätkä uhreja, tulisi ohjata politiikkaamme. Demokratia, miesten ja naisten välinen tasa-arvo ja lapsen oikeuksien näkökulma on nostettava esille. Rkp:n mielestä tämän rinnalla tarvitaan johdonmukaista YK-politiikkaa globaalien kehityksen toteutumiseksi.

Viime vuosien aikana kehityspolitiikka on ottanut paikkansa osana Suomen ulkoisia yhteyksiä sekä myös osana sisäpolitiikkaa. Maailmanlaajuisen köyhyyden vähentäminen sekä kehitysmaiden vakauttaminen ja ihmisoikeuksien varmistaminen nähdään työnä, josta Suomen yhteiskuntakin hyötyy. Viime vuosina Suomen hallitus on ottanut huomioon kehityspolitiikan suhteellisen hyvin ja Suomi on edesauttanut ansiokkaasti yhtäpitävän politiikan harjoittamista EU:n sisällä. Tätä työtä on jatkettava.

Mutta vielä on suuria haasteita, joista on pidettävä kiinni. Valtionhallinnosta puuttuu esimerkiksi vielä mekanismeja, joilla turvataan yksimielinen politiikka. On perustettava korkean tason poliittinen elin purkamaan eri politiikan alueiden tavoitekonflikteja. Vaikka valtio haluaakin vähentää kauttaaltaan virkamiesten määrää, tulisi sen turvata tarpeellinen määrä henkilökuntaa hallintotyöhön, sillä kehitysyhteistyö lisääntyy vuosi vuodelta.

Rkp haluaa Suomen harjoittavan aktiivista, kansallisesti yksimielistä politiikkaa Maailmanpankissa ja Kansainvälisessä Valuuttarahastossa. Suomen tulee tehdä työtä yhdessä Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa sen puolesta, että kehitysmaiden myötävaikuttaminen päätöksenteossa vahvistuisi.

Suomen kehityspolitiikan rahoituksen tulisi kasvaa nopeammin. Jos Suomi ei korota avustuksensa määrää – ja lisäksi nopeammassa tahdissa – emme me voi enää laskea kuuluvamme sellaiseen kansainväliseen samanmieliseen maiden ryhmään, joka harjoittaa rakentavaa kansainvälistä politiikkaa. Uskottavuutemme muiden maiden silmissä on jo kärsinyt, sillä kansainvälinen rahallinen avustuksemme laahaa aiemmin annettujen lupausten perässä. Tällaisen politiikan jatkaminen ei ole Suomen etujen mukaista. Suomen tulisi myös tehdä töitä aktiivisesti saadakseen muutkin kuin julkisen sektorin ottamaan osaa työhön maailmanlaajuisen köyhyyden vähentämiseksi.

Humanitäärinen avunanto on Suomelle itsestäänselvyys. Tästä huolimatta meillä on ollut aivan liian usein vaikeuksia irrottaa tarpeellinen määrä varoja katastrofin sattuttua. On tärkeää, että humanitääriin avunantoon varataan varoja vuosittain.

Rkp toimii sen puolesta, että:

- kehityspolitiikan tuloksia parannetaan siten, että Suomi päätöksenteossaan kansallisella, Euroopan ja kansainvälisellä tasolla ottaa aiempaa enemmän huomioon kaikkein köyhimpien maiden hyvinvoinnin.
- uusi kehityspoliittinen ohjelma valmistellaan hallituskaudelle 2007 – 2011
- Suomen kehitysavun määrä on 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta vuonna 2010, ja että lisäksi velkoja annetaan anteeksi muun kehitysavun lisäksi.
- humanitääriin apuun kohdennetaan tarpeeksi varoja, jotta päätöksiä voidaan tehdä tarpeeksi nopeasti äkillisten katastrofien sattuessa.
- valtionhallintoon turvataan tarpeellinen määrä hallinnollisia voimavaroja, jotta kasvavaa kehitysaputoimintaa voidaan hoitaa kestäväällä tavalla.

.....

